

REAKTIONS RAPPORT 2015

KLF, KIRKE & MEDIERS ÅRLIGE RAPPORT OVER
INDKOMNE REAKTIONER FRA MEDIEBRUGERNE

INDHOLD

3	INDLEDNING
4	OM KLF, KIRKE & MEDIER
5	BAGGRUND FOR REAKTIONSRAPPORT 2015
6	REAKTIONSMULIGHEDER SIDE 6: REAKTIONS-APP SIDE 6: DET GULE REAKTIONSKORT (ELEKTRONISK) SIDE 7: DET GULE REAKTIONSKORT (FYSISK)
8	HVEM SENDER EN REAKTION?
8	PAPIR ELLER DIGITAL REAKTION
9	DET REAGEREDE MEDIEBRUGERNE PÅ I 2015 SIDE 11: RIS OG ROS I TOP FEM
12	TOP FEM-PROGRAMMER SIDE 12: 1. TV-GUDSTJENESTEN SIDE 13: 2. ET LYST SIND SIDE 14: 3. STØRST SIDE 14: 4. RADIOGUDSTJENESTEN SIDE 14: 5. MORGENANDAGTEN
15	REAKTIONERNES OVERORDNEDE TEMAER
16	RIS TIL SPROGET, ROS TIL PROGRAMINDHOLDET SIDE 17: PROGRAMINDHOLD SIDE 18: SPROG SIDE 18: SENDEFLADE SIDE 20: VÆRTER SIDE 20: POLITIK SIDE 20: ETIK SIDE 21: SENDETIDSPUNKT
21	OPSAMLING SIDE 22: FREMTIDENS REAKTIONER
23	APPENDIX

Indledning

Lige nu sidder du med mediebrugerorganisationen KLF, Kirke & Mediers Reaktionsrapport 2015 i hånden. Rapporten gør status over et helt års reaktioner og giver dig et overblik over, hvad mediebrugerne – primært KLF-medlemmer – har en holdning til og vælger at reagere på i forhold til indholdet i radioen og på tv. Reaktionsrapport 2015 er primært tænkt som relevant læsestof for mediepersoner og meningsdannere, som gerne vil have en fornemmelse for temperaturen hos mediebrugerne.

Siden KLF, Kirke & Mediers begyndelse i 1926 har vi indsamlet mediebrugernes reaktioner på programmer, som de enten har været særligt glade for eller kede af. Det er en del af vores dna. Vi repræsenterer bevidste mediebrugere. Og vi reagerer.

Via vores app, hjemmeside og reaktionskort modtager vi året igennem kommentarer til radio- og tv-programmer, til sproget i medierne, til etiske udfordringer i udsendelser og meget andet. Dermed er mediebrugerne med til at sætte fokus på programmer, som kræver en særlig bevågenhed. Men de kan også bidrage til at bevare gode programmer, ligesom de kan være med til at nedlægge eller ændre de mindre gode.

For KLF, Kirke & Medier er det afgørende vigtigt, at mediebrugerne har en

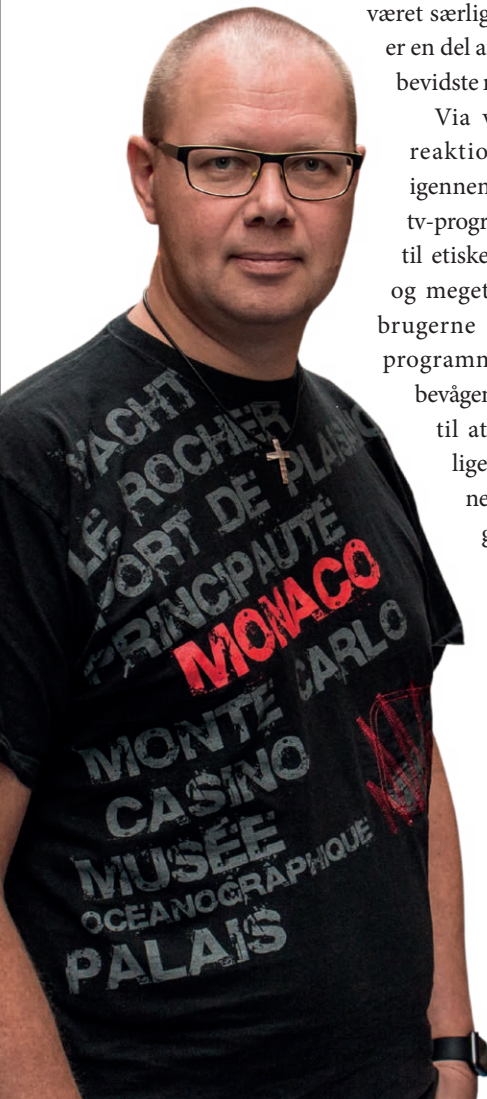
holdning til medierne og giver udtryk for den. I dag dominerer medierne mange menneskers hverdag ved at være til stede på utallige platforme alle døgnets timer, og samtidig minde om deres eksistens med jævnlige push-beskeder. Store mediehuse bruger matematiske algoritmer til at beregne, hvordan nyhedsstrømmen skal designes, alene for at skabe mest muligt trafik på deres platforme. Som mediebrugere er vi dog ikke overladte til at tage programindholdet for givet. I et public service-land som Danmark kan vi få indflydelse på indholdet, hvis vi vælger at engagere os og gå i dialog med medierne. Det er det, KLF, Kirke & Medier er sat i verden for at gøre. Og selvom mediebrugernes reaktioner ikke altid får den effekt, vi kunne ønske os, tror vi stadig på, at alle reaktioner gør noget ved modtagerne - i dette tilfælde medierne.

Det er mit håb, at Reaktionsrapport 2015 giver stof til eftertanke. Jeg har tillid til, at medierne i Danmark ønsker at lytte til brugerne. Derfor håber jeg, at medierne tager positivt imod såvel ris som ros og forstår, at det er KLF, Kirke & Mediers intention at få det bedst mulige indhold i radioen og på tv.

Med venlig hilsen

Mikael Arendt Laursen

Mikael Arendt Laursen
Generalsekretær

Om KLF, Kirke & Medier

KLF, Kirke & Medier (herefter KLF) er Danmarks største mediebrugerorganisation. KLF har eksisteret siden 1926 og er fælleskirkelig og partiupolitisk. KLF har to overordnende formål:

- At arbejde for, at evangeliet rækkes ud til alle mediebrugere i Danmark og sikre, at den kristne kultur har en naturlig plads i de elektroniske medier.
- At arbejde for, at der er en høj etisk standard og anstændighed i de elektroniske medier, til gavn for mediebrugerne og dem, der eksponeres.

KLF, Kirke & Medier har ca. 14.000 medlemmer. Til at varetage deres interesser har mediebrugerorganisationen en frivillig landsstyrelse og 17 geografisk inddelte netværk, hvor medlemmerne blandt andet kan engagere sig i en netværksbestyrelse.

Landskontoret i Fredericia er foreningens hjerte. Her arbejder generalsekretær Mikael Arendt Laursen sammen med fire medarbejdere, der løser opgaver inden for medlems håndtering og kommunikation. KLF, Kirke & Medier udgiver fire gange årligt magasinet Kirke & Medier, der sendes ud til alle medlemmer og interessenter, herunder bestyrelserne i DR og på TV 2 samt hver partis medieordførere.

For yderligere information om KLF, Kirke & Mediers arbejde og organisering henvises til hjemmesiden klf.dk.

Baggrund for Reaktionsrapport 2015

KLF lever af at reagere. I mediebrugerorganisationens formålsparagraf hedder det blandt andet, at KLF skal ”arbejde for gode vilkår for placeringen af det kristne evangelium i de elektroniske medier. Hertil hører arbejdet for at sikre udsendelser, der repræsenterer den kristne kulturarv. Foreningen arbejder desuden for, at medierne opfører sig etisk forsvarligt over for såvel mennesker som de emner, der behandles i udsendelserne.”

Den opgave bliver nemmere at løse, jo flere mennesker, der ser tv og hører radio – og sender deres reaktioner om det, de ser og hører ind til KLF. Reaktionerne bruger KLF til at påvirke medierne, særligt dem, der er underlagt en public service-aftale. Det sker blandt andet ved halvårslige dialogmøder hos DR og på TV 2.

KLF har i mange år arbejdet målrettet på at få lytterne og seerne til at reagere på det, de hører i radioen og ser på tv. Mediebrugerorganisationen har afholdt såkaldte reaktionsseminarer, der er sendt gule reaktionskort til medlemmerne (læs mere nedenfor), og der er kommunikeret om mulighederne for at reagere i medlemsmagasinet Kirke & Medier.

I oktober 2014 blev reaktionsarbejdet udvidet, da KLF lancerede sin reaktions-app (læs mere nedenfor).

Internt i KLF er udbredelsen af app'en blevet fulgt med spæn-

ding, særligt nu, hvor den har haft sit første hele leveår.

App'en er en stor del af baggrunden for, at du nu sidder med Reaktionsrapport 2015 i hånden. Her vil KLF for første gang forsøge at præsentere et års indkomne reaktioner, nemlig året 2015. Ambitionen er fortløbende at udgive en rapport hvert år, således, at reaktionerne på sigt også kan analyseres og sammenlignes på tværs af årene.

Reaktionsrapport 2015 er bygget således op, at den først præsenterer de tre muligheder, mediebrugerne har for at reagere. Herefter kan du læse om de fem programmer, der fik flest reaktioner i 2015 og hvordan fordelingen af ris og ros til hvert program fordeler sig. Dernæst kan du læse om, hvilke temaer, der har været dominerende på tværs af reaktionerne. Igen er der også en opdeling af ris og ros i forhold til de primære temaer. Slutteligt indeholder Reaktionsrapport 2015 en opsamling og et kig på fremtidens reaktioner.

Reaktionsmuligheder

Som mediebruger kan man sende en reaktion til KLF på flere forskellige måder. De tre primære er præsenteret nedenfor.

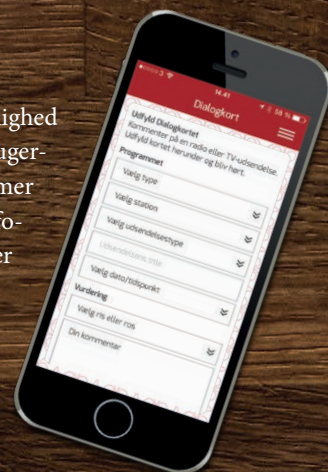
Reactions-app

I oktober 2014 lancerede KLF sin reaktions-app. App'en er gratis og kan hentes i App Store og på Google Play.

Med app'en i hånden kan alle mediebrugere – også dem, der ikke er medlemmer af KLF – sende reaktioner, kommentarer og bemærkninger ind om det, de ser på tv, hører i radioen og oplever på nettet. Hovedfunktionen i app'en er dialogkortet, hvor mediebrugerne udfylder navn, dato, kanal og sendetidspunkt for den udsendelse, der reageres på. Mediebrugerne skal ligeledes angive, om de giver ris og ros, og vigtigst er kommentarfeltet, hvor mediebrugerne skriver deres reaktion. Slutteligt kan udsendelsen tildeles 0-5

hjerter.

Ved hjælp af app'en har KLF også mulighed for at sende en push-besked til mediebrugere. Det sker for eksempel, når der kommer et program, som KLF ønsker et særligt fokus på. Disse fokusprogrammer er til hver en tid tilgængelige på app'en, og en mediebruger kan dermed altid se, om der er et program, KLF særligt ønsker mediebrugernes reaktioner på.

Det gule reaktionskort (elektronisk)

På klf.dk kan mediebrugerne sende en reaktion ved hjælp af det gule reaktionskort. Felterne, der skal udfyldes, er de samme som i app'en, dog er der også mulighed for at tilmelde sig KLF's nyhedsmail og få KLF-materiale tilsendt.

Som det også er tilfældet med app'en, skal man både vælge, hvor man har set eller hørt programmet (radio, tv eller på nettet), man skal vælge, hvilken kanal, man har set/hørt det på, samt hvilken type program, der er tale om (for eksempel underholdning, dokumentar, nyheder, gudstjeneste eller film). Også her kan man give 0-5 hjerter, og der er naturligvis et kommentarfelt, hvor man tilføjer sin reaktion.

Det gule reaktionskort (fysisk)

Den sidste mulighed for at sende en reaktion til KLF er med det fysiske reaktionskort. Kortet kan rekvireres ved kontakt til landskontoret. På de fysiske udgaver af det gule reaktionskort skal mediebrugeren kun udfylde programmets titel, dato og klokkeslæt for udsendelsen samt navn og adresse og selvfølgelig den kommentar, man har til programmet.

Det er KLF's forventning, at denne måde at reagere på er for nedadgående, og det overvejes da også, om det fysiske reaktionskort helt skal udfases. Men som det vil fremgå i reaktionsrapporten 2015, er der trods alt stadig en del reaktioner, der kommer ind til KLF på denne måde.

Fælles for de to elektroniske reaktionsmuligheder er, at deres indhold bliver lagret i en database, hvorfra KLF kan trække infor-

mationerne ud. Det fysiske gule reaktionskort ender samme sted, men først, når en KLF-medarbejder har indtastet oplysningerne manuelt.

Udover de på forhånd definerede reaktionsmuligheder, der er beskrevet ovenfor, sker det også, at KLF-medlemmer ringer eller sender en mail med en kommentar til et radio- eller tv-program. Disse reaktioner kommer ikke automatisk med i optællingen, medmindre en medarbejder tilføjer dem som en reaktion enten via app'en eller det elektroniske reaktionskort på klf.dk. Det er kun sket tre gange sidste år, hvilket ikke er mange, i forhold til mængden af opkald og mails med reaktioner. Fra 2016 og fremefter vil reaktioner på mail og telefon systematisk blive tilføjet i reaktionsdatabase.

Hvem sender en reaktion?

Det er svært at komme med et entydigt svar på, hvem der benytter sig af KLF's reaktionsmuligheder, da vi ikke kender alder eller køn på dem, der sender en reaktion. Vi kan til dels se, hvorvidt de er medlemmer af KLF eller ej, idet de bliver spurgt om det, når de udfylder en reaktion. Af de 432 reaktioner, KLF har modtaget i 2015, har 313 angivet, at de er medlemmer. Tilbage er 119 reaktioner. Disse kan være ikke-medlemmer, men det kan også være, de blot ikke har udfyldt feltet. Vi ved således, at cirka 72 procent af reaktionerne kommer fra medlemmer af KLF, mens resten, cirka 28 procent, enten ikke er medlemmer, eller blot ikke har angivet, om de er det eller ej.

Ser vi på de 72 procent, der er KLF-medlemmer, kan vi komme

et skridt nærmere, hvem reaktionerne kommer fra. KLF-medlemmer tilhører den ældre generation og er – ikke overraskende – stærkt knyttet til det kirkelige samfund. Selvom KLF er fælleskirkelig bekender flertallet af medlemmerne sig til folkekirken og/eller Indre Mission. Som den kommende gennemgang af reaktionerne vil afsløre, er det mediebrugere, der for eksempel ser tv-gudstjenesten på DR K og lytter til radiogudstjenesten på P1. De formodes ikke at have det store kendskab til eller erfaring med for eksempel streaming. Der findes da heller ingen reaktioner i databasen vedrørende udsendelser på Netflix, Viaplay eller andre streaming-tjenester, DR TV og TV 2 Play undtaget. De to sidstnævnte er der i øvrigt meget få reaktioner fra.

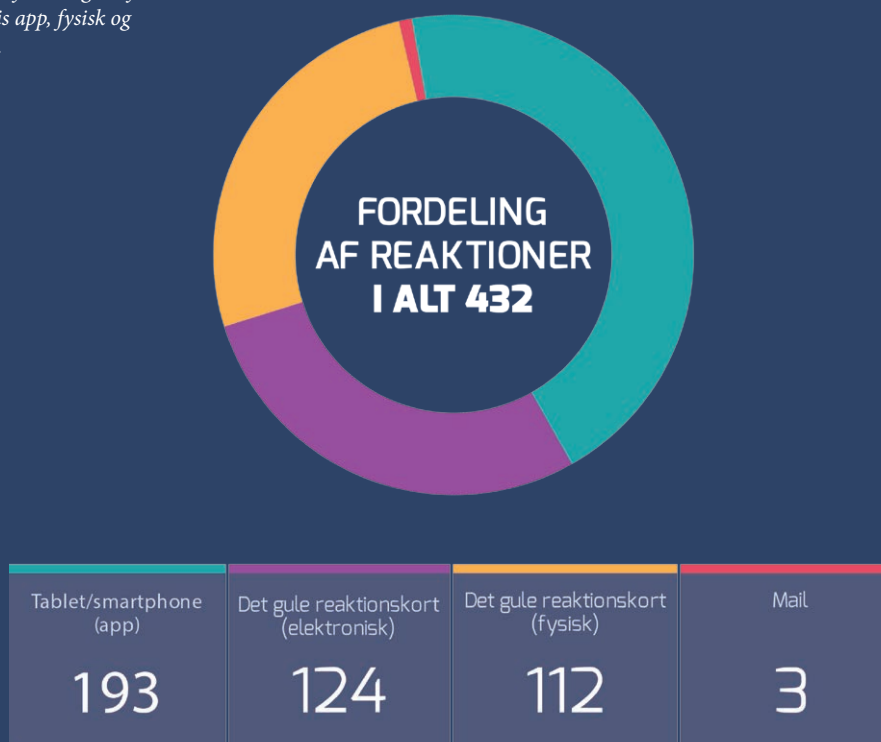
Papir eller elektronisk reaktion

Mediebrugere sendte i alt 432 reaktioner til KLF i 2015. Det er lidt mere end én reaktion pr. dag (1,18). Et udemærket "år 0", men dog et antal reaktioner, der forventes at stige de kommende år, særligt med udbredelsen af app'en.

Nedenfor ses fordelingen af reaktioner sendt ind via henholdsvis app, det elektroniske reaktionskort, det fysiske reaktionskort og via mail.

Som det fremgår af oversigten, er KLF-app'en den mest benyt-

Diagram 1 - Oversigt over fordelingen af reaktioner fra henholdsvis app, fysisk og elektronisk reaktionskort.

tede reaktionsmulighed i 2015. KLF har modtaget 193 reaktioner på den. På trods af, at størstedelen af KLF's medlemmer tilhører den ældre generation, er der altså alligevel en del, der har taget app'en til sig.

Efter app'en følger det elektroniske reaktionskort på kl.f.dk (124 reaktioner), det fysiske gule reaktionskort (112 reaktioner), og slutteligt har KLF fået tre reaktioner via mail. Det reelle tal for reaktioner indkommet på mail er større end tre. Disse henvendelser bliver dog ikke automatisk registreret i KLF's reaktionsdatabase. Når de alligevel figurerer imellem de 432 reaktioner skyldes det, at en medarbejder på landskontoret har tastet dem ind i reaktions-databasen.

I forhold til app'en er det positivt, at den allerede i sit første le-

veår er blevet den mest brugte reaktionsform. Den fysiske udgave af det gule reaktionskort er der også relativt mange, der har benyttet sig af i 2015. Årsagen hertil er formentlig, at KLF's medlemmer tilhører den ældre generation, der måske ikke har en smartphone eller tablet, og som sjældent bruger computeren. Ved gennemgang af de fysiske reaktionskort kan det også konstateres, at en del kommer fra samme KLF-medlem, der er meget aktiv i forhold til at kommentere på radio- og tv-udsendelser. Samlet set er det dog stadig de elektroniske reaktionsmuligheder, mediebrugerne benytter. 317 af de 432 reaktioner er sendt ind via formularen på kl.f.dk og app'en.

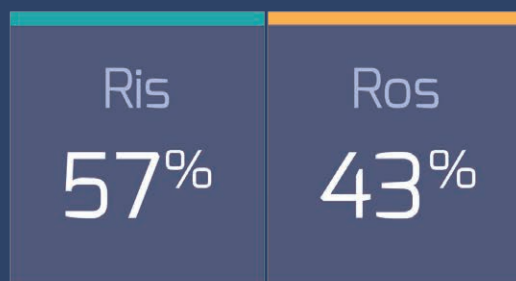
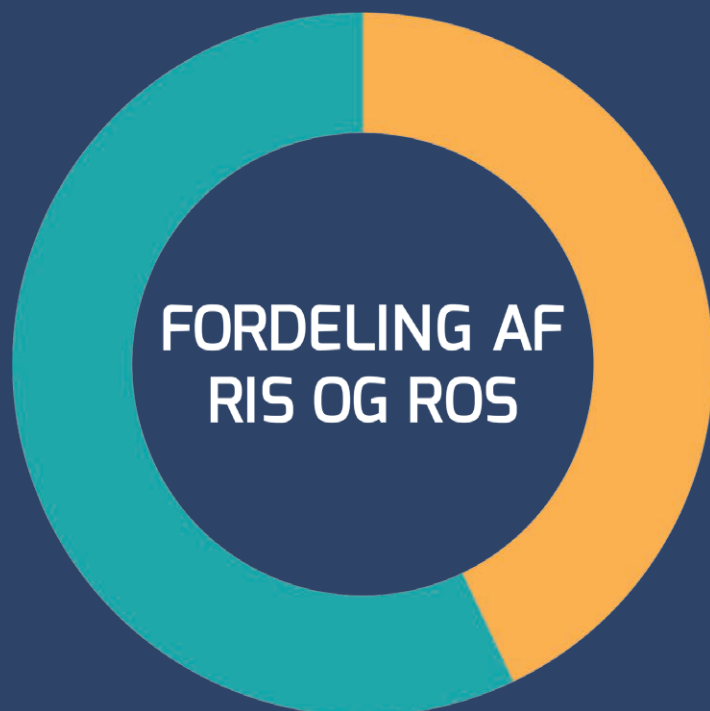
Det reagerede mediebrugerne på i 2015

Som sagt har KLF i perioden fra 1. januar 2015 til 31. december 2015 modtaget 432 reaktioner i alt. Som diagrammet nedenfor viser var 57 procent af reaktionerne i 2015 ris til radio- og tv-pro-

grammer, mens 43 procent sendte ros af sted. Det svarer til 244 reaktioner med ris og 188 reaktioner med ros.

Mediebrugerne har i alt givet ris og ros til cirka 190 forskellige

Diagram 2 – Procentvis fordeling af reaktioner med henholdsvis ris og ros til radio- og tv-programmer i 2015.

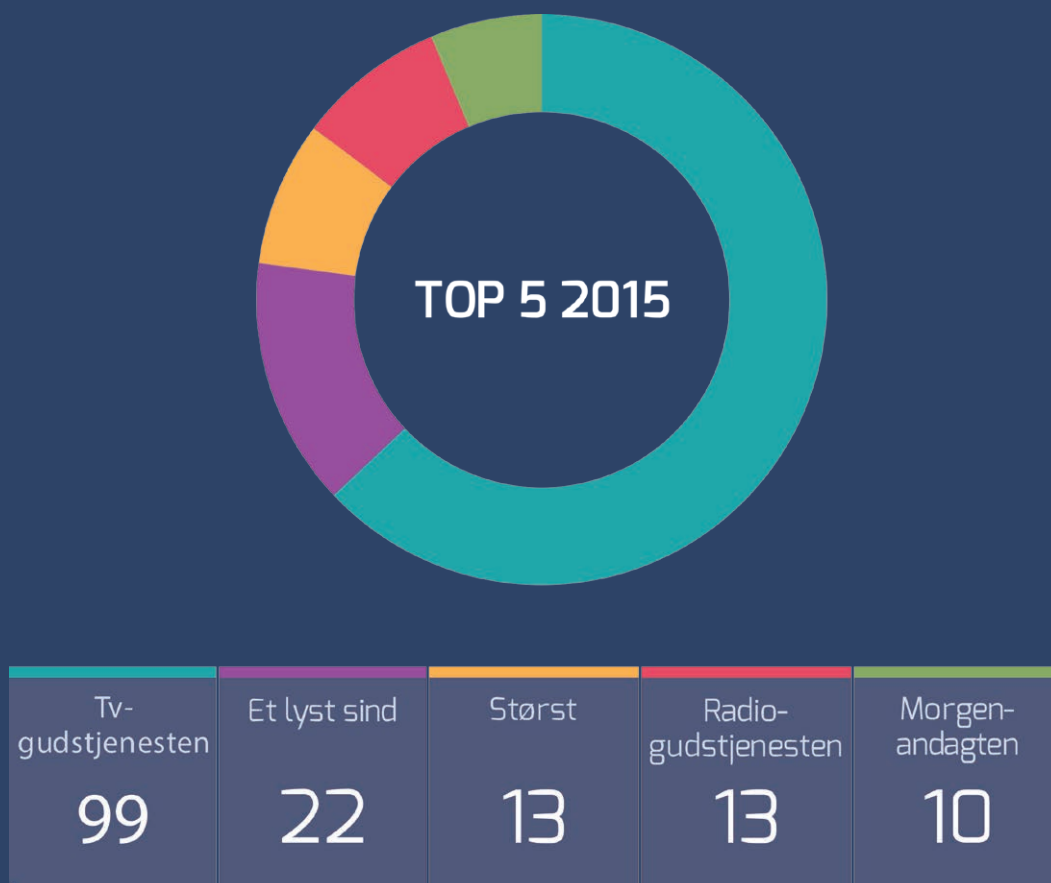
radio- og tv-programmer, primært sendt på DR og TV 2's kanaler. Det er svært at sige, præcist hvor mange programmer, der er blevet reageret på, idet samme program kan være stavet på flere forskellige måder. Det er X Factor et eksempel på. Mediebrugerne staver det både "x factor", "X factor", "X Faktor" og "x faktor." Når programtitlen ikke staves helt ens i alle reaktioner, bliver de ikke opsamlet under ét, og det kan derfor se ud som om, der er reageret på flere programmer, end det reelt er tilfældet. I forbindelse med gennemgangen af reaktionerne er den slags forsøgt udryddet, men det kan ikke afvises, at det er glippet med enkelte programmer. Der vil imidlertid være tale om så få, at man med rette kan sige, at der er reageret på omkring 190 forskellige programmer. Heraf handler 372 af reaktionerne om programmer på tv, 58 reaktioner kommer på radioprogrammer, og kun to mediebrugere reagerer på noget, de har set på nettet.

141 programmer har kun fået én reaktion hver. Reaktionsrapport 2015 vil ikke bruge megen plads på at beskrive de tilfælde, hvor et program kun har fået én reaktion, idet én enkelt reaktion gør det svært at sige noget generelt om holdningen til programmet. I stedet vil Reaktionsrapport 2015 koncentrere sig om de fem programmer, der har fået flest til at reagere. Disse har tilsammen fået 157 reaktioner, svarende til 36 procent af alle indkomne reaktioner i 2015.

Top fem-programmerne er: Tv-gudstjenesten på DR K (99 reaktioner), DR-dokumentaren Et lyst sind (22 reaktioner), TV 2-programserien Størst (13 reaktioner), Radiogudstjenesten på P1 (13 reaktioner) og Morgenandagten på P2 (10 reaktioner), se også herunder.

Ved gennemgangen af top fem-programmerne er det tydeligt, at vi har med nogle særlige programmer at gøre – og ikke dem, der

Diagram 3 – Oversigt over de fem programmer, mediebrugerne har reageret mest på i 2015.

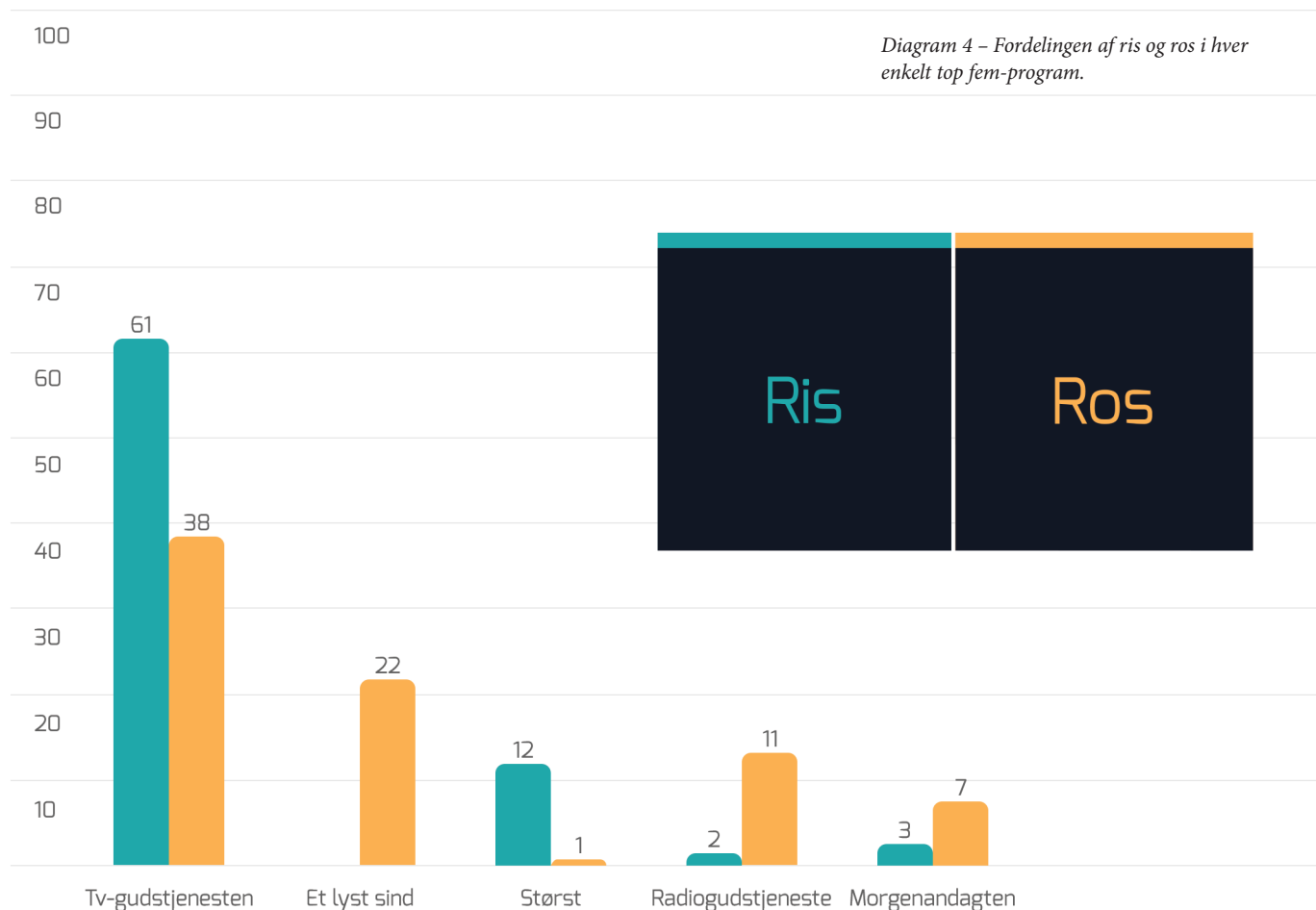
generelt set er populære hos mediebrugerne. TV 2-programserien Størst undtaget, har alle fire programmer i top fem kirkeligt indhold. Det bekræfter tesen om, at de, der har reageret til KLF i 2015 for de flestes vedkommende er medlemmer af KLF, tilhørende den

ældre generation og interesseret i kirke- og trosstoffet i medierne.

Den store andel af reaktioner til tv-gudstjenesten på DR K vil blive uddybet senere. Det vil de andre top fem-programmer i øvrigt også.

Ris og ros i top fem

Som tidligere beskrevet skal mediebrugerne angive, om de giver ris eller ros, når de sender en reaktion. I diagrammet herunder ses fordelingen af ris og ros til hver program i top fem.

I forhold til fordelingen af ris og ros er der et par programmer, der skiller sig ud. Det gør for eksempel DR-dokumentaren *Et lyst sind*, som blev sendt i sommeren 2015, og som kun har fået positive reaktioner. Samtidig er *Et lyst sind* kun overgået af tv-gudstjenesten som den udsendelse, der har fået flest til at sende en reaktion.

I forhold til nummer tre på listen, TV 2-programserien *Størst*, er det ikke rosende ord, mediebrugerne har sendt af sted. Serien har fået 12 negative reaktioner og en enkelt positiv. I øvrigt handler alle reaktioner vedrørende dét program om en ting, nemlig vært Peter Ingemanns sprog. Det vender vi tilbage til.

Radiogudstjenesten skal også nævnes, den har hele 11 positive

reaktioner mod kun to negative. TV-gudstjenesten har fået en del negative reaktioner, 61 mod 38 positive, hvilket umiddelbart kan overraske, idet programmet må formodes at have mange af sine kerneseere blandt KLF's medlemmer. Der skete dog ændringer i udsendelsen i løbet af 2015, der forklarer de mange negative reaktioner, og som vil blive beskrevet nærmere.

Generelt set er det positivt, at mediebrugerne både kommenterer på det, de kan lide, og det, de ikke kan lide. Begge dele kan give et interessant indblik i, hvilke programtyper, der er populære, naturligvis særligt blandt KLF's medlemmer, men måske nogle af reaktionerne også kan breddes ud til mediebrugerne generelt.

Top fem-programmer

I det følgende kan du læse om de fem programmer, mediebrugerne har reageret mest på i 2015. De vil blive gennemgået enkeltvis og indeholde eksempler på nogle af de reaktioner, KLF har modtaget.

1. Tv-gudstjenesten

Det program, allerflest reagerede på i 2015, er tv-gudstjenesten, der sendes søndag kl. 14.00 på DR K. Programmet har fået 99 reaktioner, hvoraf de 61 er negative og de 38 er positive.

Der er flere årsager til, at netop tv-gudstjenesten har fået mange til at reagere. En af de simple – men ikke ubetydelige – er, at det er en udsendelse, der har stor betydning for dem, der ser den. Det er måske mennesker, der ikke selv kan komme i kirke, og som derfor bruger tv-gudstjenesten som et væsentligt alternativ til selv at sidde på kirkebænken hver søndag. Den har kort sagt stor værdi for dem, der ser udsendelsen, hvilket også kan forklare de mange reaktioner i 2015. Først på året foretog DR nemlig nogle ændringer i program-met, som seerne var meget utilfredse med. Følgende reaktion forklarer ændringerne meget fint:

"Jeg synes DR Kirken går en forkert vej, ved at lave gudstjeneste uden menighed, så samtidig afkorte med 15 min. Det kalder jeg ikke gudstjeneste uden menighed. Det kalder jeg andagt."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 01.02.2015

DR forsøgte sig altså i en periode med en gudstjeneste uden menighed, og samtidig blev udsendelsen skåret fra 45 minutter til 30 minutter. Det fik rigtig mange til at reagere, både via app'en og med

det elektroniske og fysiske reaktionskort, men også telefonisk og på mail. Det var særligt den manglende menighed, der fik seerne til at skrive til KLF, men den forkortede version af udsendelsen blev også kritiseret. Nogle mediebrugere skrev, at tv-gudstjenesten bruges af mennesker, der ikke selv kan komme i kirke, og at det derfor er ærgerligt, at den er skåret ned og mangler menighed:

"Vi er mange, der savner en menighed ved disse gudstjenester. Det virker lidt kunstigt. Især for de mennesker, der ikke kan komme hen i en rigtig kirke, er det et savn. Men de præster, der medvirker, gør det godt."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 22.03.2015

"Fin kort andagt, det er også godt som et fint dagligt supplement. Men hvor er den rigtige DR kirke med prædiken, nadver og kirkegængere som hører hjemme en søn- og helligdag. Den bør også være der for de mange som ikke kommer i kirken af forskellig årsag."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 02.02.2015

Af de 41 kritiske reaktioner, KLF fik vedrørende tv-gudstjenesten, handler kun to om andet end, at udsendelsen blev forkortet og manglede menighed. Det var med andre ord virkelig en pro-

gramændring, der ødelagde det for mange af dem, der skrev en reaktion til KLF. KLF tog da også fat i problemstillingen overfor DR, herunder blandt andre kulturdirektør Tine Smedegaard Andersen.

Efter godt fem måneder med tv-gudstjenester uden menighed besluttede DR i maj måned 2015 at vende tilbage til det gamle format – til stor glæde for seerne, der ikke var sene til at rose DR for den beslutning, og KLF for deres arbejde med sagen:

"Siden Danmarks Radio har ændret sendetiden fra 14:30 til 14:45 og samtidig er begyndt med igen at lave gudstjeneste med menighed vil jeg rose Danmarks Radio for dette. Jeg vil samtidig rose KLF Kirke & Medier for Jeres indsat på dette område. Jeg ser gudstjenesten hver søndag på DR K."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 20.06.2015

"Mange tak for gudstjenesten i tv søndag, dejligt at der er menighed med igen. Et stort plus for mange at det bliver genudsendt både mandag og lørdag, hvis ikke man fik det at se søndag. Kan det nævnes nogen steder, at det bliver genudsendt, jeg har hørt mange, der ikke vidste det."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 26.09.2015

"Tak fordi vi igen kan deltage i en rigtig gudstjeneste hjemme i stuen. Det er fint med en hel gudstjeneste og en menighed gør det mere festligt. Tak."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 27.05.2015

2. Et lyst sind

Sidste års mest populære program blandt dem, der sendte en reaktion til KLF, var DR-dokumentaren *Et lyst sind*. Udsendelsen blev sendt i sommeren 2015 på DR 1 og fortæller historien om 90-årige Anna Elisabeth Gonge. Dokumentaren er ifølge DR's egen programomtale "et muntert person- og generationsportræt om en udsædvanlig kvinde med mange kræfter fra en familie, der har været hårdt udsat for mange personlige tragedier."

Blandt de seere, der sendte en reaktion til KLF, lød det blandt andet:

"Vi vil gerne takke for en god udsendelse, den bliver man glad over, selv om hovedpersonen er blevet hårdt prøvet her i livet, så er hun fuld af humor og livsglæde, og takker sin skaber og Gud."

Reaktion på *Et lyst sind*, DR 1, 08.06.2015

"Tak for en meget positiv udsendelse i en god sendetid. Omhandlede et menneske og en familie med et positivt kristent menneskesyn - og som førte det ud i livet med besøg hos gamle på plejehjem og privat. Det var en god udsendelse, som der gerne må komme flere af. Man blev helt opløftet af at se den."

Reaktion på *Et lyst sind*, DR 1, 08.06.2015

Et lyst sind fik 22 reaktioner, alle positive. Det er det eneste program i top fem, der kun har fået positive tilkendegivelser.

DR-dokumentaren '*Et lyst sind*' om 90-årige Anna Elisabeth Gonge fik kun positive reaktioner i 2015.

3. Størst

En omvendt kedelig rekord har TV 2-programserien Størst med vært Peter Ingemann. Serien ligger nummer tre på listen over programmer, der har fået flest reaktioner. Størst fik 13 mediebrugere til at fare til tasterne sidste år (og derudover også en lang række andre i et opslag på KLF's Facebook-side). Alle reaktioner undtagen én er negative – og alle reaktioner handler om vært Peter Ingemanns sprog.

Det særlige ved reaktionerne til Størst er, at selvom de er negative, så er mediebrugerne egentlig ret begejstrede for programmet. Alle 12 negative reaktioner på sproget i Størst begynder eller slutter med, at "det ellers er en god udsendelse, men...", som eksemplerne herunder også viser.

"En ellers god og interessant udsendelse blev delvis ødelagt af værten Peter Ingemanns meget dårlige sprog. Det blev bare for meget med alle de eder og forbandelser."

Reaktion på Størst, TV 2, 23.10.2015

"En dejlig og spændende udsendelse, men synd at journalisten skulle ødelægge den med sin ubeherskede banden."

Reaktion på Størst, TV 2, 20.10.2015

"Peter Ingemann har et utroligt ringe sprog, hvor han forbander alt og alle. Det er utroligt at man ikke kan ansætte journalister der burde kunne håndtere det danske sprog og højne den talte information uden at skulle kæmpe med at høre skældsord i en ellers god udsendelse."

Reaktion på Størst, TV 2, 10.11.2015

Det var særligt det afsnit af Størst, der blev sendt 20. oktober 2015, der fik mediebrugerne op af sofaen. Her rejste Peter Ingemann med den transsibirske jernbane, og det blev undervejs til mere end 30 udbrud af for eksempel 'for helvede', 'for satan', 'kraftedeme' og 'hold kæft'. KLF skrev et opslag herom på sin Facebook-side og opfordrede til, at det dårlige sprog blev pakket væk. Opslaget blev delt 78 gange og omkring 160 synes godt om det. Peter Ingemann brugte sidenhen selv Facebook til at undskylde sit sprogbrug og lovede, at han ville forsøge at moderere det. Den ene positive reaktion, Størst fik i 2015, er måske et tegn på, at han har gjort netop det. Heri takkes der i hvert fald for et meget bedre sprog i "de lærerige og spændende udsendelser."

4. Radiogudstjenesten

Nummer fire på listen over programmer, der har fået flest reaktioner i 2015 er radiogudstjenesten, der sendes på P1 søndage og helligdage. 13 reaktioner har den fået, heraf 11 positive og to negative. De to sidstnævnte reaktioner handler om problemer med at høre kommentatoren i udsendelsen på grund af klokkeringing, og den anden roser egentlig primært radiogudstjenesten, men mediebrugeren skriver dog til sidst, at højmesserne burde råde over

20 minutter ekstra. "Det burde DR overveje," som der står.

Langt størstedelen af reaktionerne omkring radiogudstjenesten er dog positive, og det er særligt præsterne og kordegnene, der får ros: præsterne blandt andet for at være veltalende, give en medlevende tekstlæsning og fyldige prædikener. Det betyder også meget for dem, der har sendt en reaktion, at kordegnen for eksempel siger salmernes numre undervejs, ligesom salmevalget også roses.¹

5. Morgenandagten

Morgenandagten, der sendes fra Københavns Domkirke hver dag kl. 8.05 på P2, fik 10 reaktioner i 2015, og der var mere ros end ris til det cirka 20 minutter lange program. Således er syv reaktioner ros til morgenandagten, mens tre giver ris. Det skal bemærkes, at halvdelen af reaktionerne til morgenandagten kommer fra samme mediebruger og KLF-medlem. Ligesom ved radiogudstjenesten er der ros til de medvirkende præster, men dog også lidt malurt i bæ-

geret. Blandt andet kritiserer en mediebruger, at postludium blev afbrudt, inden det var færdigt, og en anden kritiserer, at dagens salmer og tekster ikke læses op i radioen, men i stedet skal findes på DR's hjemmeside. "Det er bare ikke i orden af en public service-radio," skriver mediebrugeren. De positive reaktioner handler om dygtige præster og deres evne til at tale højt og tydeligt, som det også er tilfældet i radiogudstjenestens reaktioner.

¹ Ved indsendelse af en reaktion skal mediebrugerne svare på, om den må offentliggøres. Ingen af de positive reaktioner til Radiogudstjenesten ønskes offentliggjort, hvorfor der ikke er eksempler på reaktioner til det program. Det samme gælder for de reaktioner, der er sendt ind vedrørende Morgenandagten.

Reaktionernes overordnede temaer

Ved gennemgangen af de 432 indkomne reaktioner blev det tydeligt, at det er nødvendigt med en kategorisering af reaktionerne, hvis der skal siges noget samlet om mediebrugernes holdning til indholdet i radioen og på tv. Med den kategorisering, KLF har foretaget, er det muligt at sige noget om, hvilke emner eller temaer, der fyldte for mediebrugerne i 2015. Det var for eksempel sproget i medierne, værterne og programindholdet.

KLF har identificeret 13 forskellige kategorier, som reaktionerne er fordelt i, se tabellen nedenfor for en oversigt over kategorier og antal reaktioner i dem.

Kategori	Antal reaktioner
Programindhold	233
Sprog	92
Sendeflade	58
Værter	19
Politik	9
Etik	7
Sendetidspunkt	6
Lydkvalitet	2
Kommentatorer	2
Faktuelle fejl	1
Undertekster	1
Sport	1
Tekniske problemer	1
Reaktioner i alt	432

Oversigt over kategoriseringen af reaktioner indkommet i 2015.

Der vil uundgåeligt været snitflader mellem de 13 kategorier og placeringen af reaktioner i dem. Det er blandt andet tilfældet, når en mediebruger skriver en reaktion om flere forskellige temaer, for eksempel både om tv-værten og programindholdet. I de tilfælde er reaktionen placeret i den kategori, reaktionen primært behandler, som i eksemplet nedenfor, der er placeret i Programindhold, selvom også værten bliver rost:

"Stor tak til DR og Ulla Essendrop for en virkelig vidunderlig udsendelse over flere lørdage med finale i aften. Skönt at se, hvad sådanne unge talenter kan præstere. Dommerne gjorde det også godt og var udpræget positive. Sådanne udsendelser gør stor lykke i danske hjem. Det hører vi fra mange. Dog er der et ønske: Kunne det ikke være lidt mindre konkurrencepræget? Kan alle de medvirkende talenter ikke bare være med hver gang og vise nye sider af deres talent? Men igen: Tak for en god udsendelse."

Reaktion på Vidunderbørn, DR1, 12.12.2015

Andre kategorier, der kan overlappe hinanden, er Programindhold og Sendeflade. Reaktionerne er her forsøgt fordelt således, at reaktioner vedrørende noget, der sker i løbet af programmet er kommet i kategorien Programindhold, mens Sendeflade kategoriserer reaktioner, hvor mediebrugeren gerne vil beholde en udsendelse (for eksempel vil en mediebruger gerne have Giro 413 og Danmarksmester tilbage på P4), men det kan også være reaktioner, hvor mediebrugerne udtrykker ønske om, at der sendes flere af en bestemt type udsendelse. Det er denne reaktion et eksempel på:

"Det var en meget fin udsendelse om en ældre dame og hendes familie, som alle havde en positiv holdning til både det kristne og til sine medmennesker. Også selvom de havde en svær sygdom i familien, som krævede og stadig kræver tidlige dødsfald. Send flere af sådanne udsendelser."

Reaktion på Et lyst sind, DR1, 09.06.2015

Ovenstående reaktion er placeret i kategorien Sendeflade på grund af den sidste kommentar ("Send flere af sådanne udsendelser"), men der kan også argumenteres for, at den skulle have været i kategorien Programindhold. På den måde vil der være snitflader mellem nogle kategorier, særligt de brede af dem, som for eksempel Programindhold og Sendeflade.

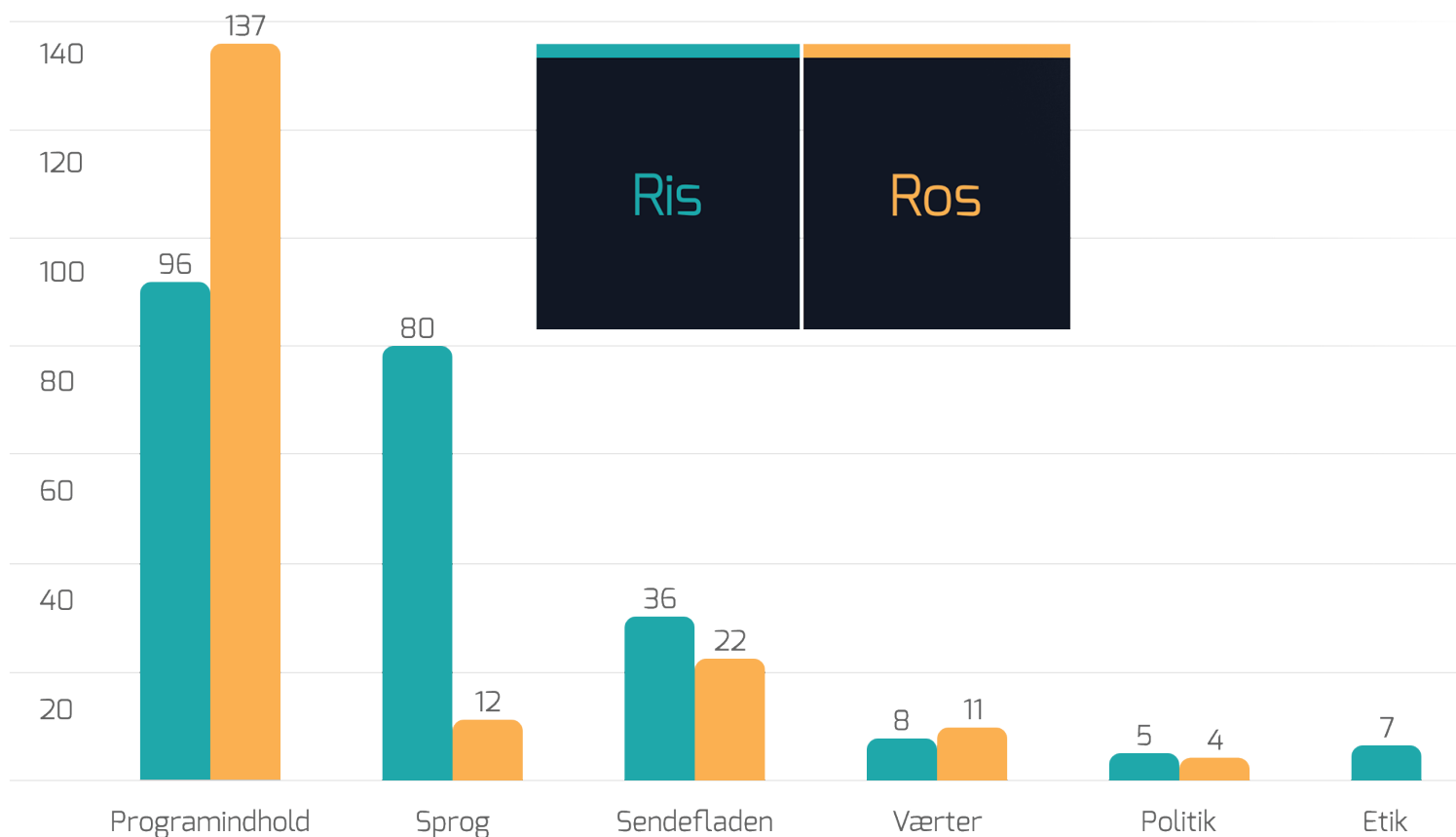
I det følgende går vi mere i dybden med kategorierne, og vi starter med at se på fordelingen af ris og ros i hver enkelt kategori.

Ris til sproget, ros til programindholdet

Som diagrammet² herunder viser, er det særligt sproget i radio- og tv-programmer, der fylder negativt hos mediebrugerne. TV 2-serien Størst, som fik 12 negative reaktioner på grund af vært Peter Ingemanns sprog, er en del af årsagen til, at forskellen mellem ris og ros er så relativt stor i kategorien Sprog. 53 andre programmer får dog også kritik, så Størst står ikke alene med en sproglig udfordring. Det vender vi tilbage til.

Lige nu skal vi se nærmere på kategorien Programindhold, som mediebrugere modsat sproget tilsyneladende er mere positive overfor.

Diagram 5 - Oversigt over fordelingen af ris og ros i kategorierne

² Kategorierne "Faktuelle fejl", "Undertekster", "Sport" og "Tekniske problemer" er udeladt af diagrammet, da de hver kun har fået én reaktion. De har alle fået ris, undtagen Sport. Den kategori fik ros.

Programindhold

Indholdet i radio- og tv-programmer er uden sammenligning det, der har fået flest mediebrugere til at sende en reaktion til KLF i 2015. 233 af det samlede antal reaktioner på 432 handler således om programindholdet. Kategorien er dog meget bred, hvilket er med til at forklare, at så stor en del af reaktionerne er samlet her.

Kategorien Programindhold omhandler alt det, der sker i et program eller i en udsendelse, men som ikke kan puttes i en af de andre, mere specifikke kategorier, som for eksempel Sprog eller Værter. Der er mest ros til programindholdet (137 reaktioner med ros mod 96 med ris), og kommentarerne fra mediebrugerne i denne kategori spænder bredt. Se blot nedenstående eksempler på reaktioner på programindholdet:

"Rigtig god underholdning når det er bedst, og endda for hele familien. Det gøres på en fin og sober måde for børnene, uden at de bliver udstillet. God gået DR."

Reaktion på Vidunderbørn, DR, 15.11.2015

"Det var så plat, at Martin Brygmann smider næsten alt tøjet i slutningen af juleshowet."

Reaktion på TV 2's Juleshow, 12.12.2015

"Hej. Søndagsavisen havde et indslag om forbrug og konfirmation. Det kan være relevant, men når man går til 2 fuldstændig yderpunkter, så er det ikke interessant mere. Det er pinligt at sende fra private fester."

Reaktion på indslag i TV Avisen, 08.05.2015

"Ole Testrup læser eventyr mens Tobias bager til. Fantastisk program til at samle familien om."

Reaktion på Smagen af et juleeventyr, DR 1, 22.12.2015

Udover ovenstående eksempler handler en del reaktioner i programindholdskategorien om den manglende menighed i tv-gudstjenesten på DR K først på året:

"Hvor er det ærgeligt, ærgeligt at man ikke har en syngende menighed med, det er bare for underholdningsagtigt og for iscenesat. Hvis det er en gudstjeneste man sender, så må der vel nødvendigvis også være kirkegængere med."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 30.01.2015

I det hele taget er det reaktioner på tv-gudstjenesten på DR K, der fylder mest i kategorien. Der er således 73 reaktioner om tv-gudstjenesten, og det er især den manglende menighed i udsendelserne, der kritiseres.

På den positive side er der ros til DR-dokumentaren Et lyst sind, som også samlet set ligger nummer to på listen over programmer, flest har reageret på sidste år.

Sprog

Et af de emner, der virkelig har fået folk til at reagere i 2015, er sproget i radioen og på tv. En gennemgang af reaktionerne viser, at 92 af de i alt 432 reaktioner, KLF fik i 2015, handler om sproget. Mediebrugere kommenterer på det i omkring 54 programmer, og kun i 12 tilfælde er det med rosende ord. Hele 80 reaktioner ud af 92 giver ris til sprogbruget i radioen og på tv. 14 ud af 54 programmer har fået mere end en reaktion. Højdespringeren er TV2-programserien Størst, der har fået 13 reaktioner, mens X Factor ligger nummer to med fem reaktioner. På tredjepladsen ligger MGP, børnenes Melodi Grand Prix, der har fået fire reaktioner. Diagram 6 viser fordelingen af ris og ros til de tre programmer, der har fået flest reaktioner på grund af sproget.

Udover reaktionerne til Størst, som er beskrevet tidligere, er det sproget i X Factor, der trækker flest reaktioner. Lidt overraskende er det dog måske, at fordelingen mellem ris og ros til sproget i netop X Factor er næsten ligelig fordelt, faktisk er der tre positive reaktioner mod to negative. En af reaktionerne vedrørende sproget lyder således:

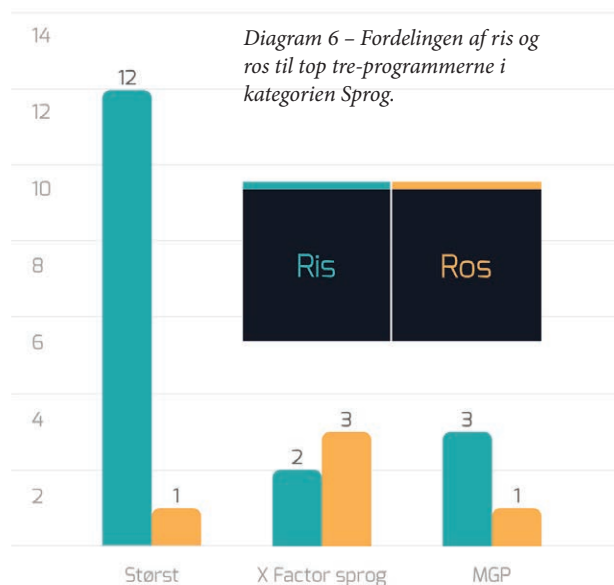
"Der skal for en gangs skyld lyde ros for en underholdende udsendelse. Der har ved tidligere udsendelser ind imellem været for mange overflødige udtryk. Det var dejligt at høre dommernes positive og konstruktive kritik af deltagerne. Tak til Remee, Lina Rafen, og ikke mindst Blackmann for et pænere sprog. Jeg ønsker at det må fortsætte."

Reaktion på X Factor, DR 1, 13.02.2015

Sproget i MGP er der også modstridende meninger om. Én skriver, at det er fin underholdning med et sobert sprog, mens de tre negative reaktioner på udsendelsen mener det stik modsatte,

nemlig at sproget er grimt og groft.

MGP-reaktionerne er et godt eksempel på, at det kan være svært at lave en facitliste over, hvornår sproget bliver lidt for farverigt i medierne. Nogle vil mene, at et enkelt kraftudbrud i en udsendelse hører til i bagatelafdelingen, mens andre bliver meget forargede. Det må dog samlet set konstateres, at der er rum til forbedring i forhold til sproget – i hvert fald, hvis man spørger de mediebrugere, der har sendt en reaktion til KLF i 2015. 21 procent af det samlede antal reaktioner handler om sproget i medierne, og hele 87 procent af disse reaktioner er af negativ karakter. Det lader med andre ord til, at der her er et område, medierne med fordel kan arbejde på at forbedre.

Sendeflade

Et andet område, der har trukket en del reaktioner til sig sidste år, er kommentarer omkring sendefladen. Ligesom Programindhold – men modsat Sprog – er denne kategori en temmelig diffus størrelse, med snitflader eller sågar overlap mellem den og Programindhold og til dels også med kategorien Sendetidspunkt.

58 reaktioner i 2015 handler om sendefladen. Mediebrugere skriver om alt fra aflysning af udsendelser til reklamespots mellem udsendelser eller ønsker om at bevare en udsendelse. Nogle af reaktionerne i kategorien er meget simple statements, for eksempel

”fri os for porno i tv” og ”tak for 2 dejlige udsendelser lørdag, d. 1. august og søndag d. 2. august.”

De 58 reaktioner vedrørende sendefladen fordeler sig på ikke mindre end 28 forskellige programmer, blandt andet – igen – tv-gudstjenesten på DR K samt DR1-dokumentaren Bonnie og de tusinde mænd, Giro 413 på P5 og DR's dramaserie Mord uden grænser. Tv-gudstjenesten, DR-dokumentaren Et Lyst Sind og radiogudstjenesten er de tre udsendelser, der har fået flest reaktioner, se også diagram 7.

Diagram 7 – Fordeling af reaktioner til top tre-programmer i kategorien Sendeflade.

Tv-gudstjenesten topper sendeflade-kategorien med 25 reaktioner. En del af reaktionerne handler om, at udsendelsen er blevet forkortet fra 45 til 30 minutter, og ikke mindst er mediebrugerne utilfredse med, at tv-gudstjenesten ikke bliver sendt i tre måneder i løbet af sommeren. De skriver for eksempel:

"Det er forstemmende, at der ikke i tre måneder sendes DR-KIRKEN for de borgere, der ikke selv kan komme til gudstjeneste ude i sommerlandet. Jeg har førte skrevet til DR om forespurgt om genudsendelse af "gamle" DR-KIRKEN - UDSENDELSE. Intet svar får man. Leif Hjernøes kommentarer om samme emne står at læse i Kristeligt Dagblad I dag, 9.6. - mediekommentar. Den er jeg meget enig i! I øvrigt var det dejligt at opleve 4 DR-KIRKE - GUDSTJENESTER med Gerda Jessen og en menighed."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 09.06.2015

"Denne gang står der på ris og hvorfor, jo fordi nu går der 1/4 år før vi igen kan komme og deltage i DR-kirken. Det er meget lang tid ikke at kunne overvære en DR gudstjeneste. Kunne man i det mindste ikke genudsende nogle levende gudstjenester med kirkegængere. I mangel på bedre."

Reaktion på tv-gudstjenesten, DR K, 19.06.2015

I forhold til ris og ros i kategorien Sendeflade, er der også her en overvægt af kritiske kommentarer. Der er 36 negative reaktioner mod 22 positive. Det svarer til 62 procent ris i kategorien. Det

er igen tv-gudstjenesten, der står for skud, herunder særligt beslutningen om at korte udsendelsen fra 45 minutter til 30 minutter. Ellers er der fra to mediebrugere kritik af, at DR ikke sendte direkte fra den gudstjeneste, der hvert år går forud for Folketingets åbning. Den ene noterer dog i sin reaktion, at gudstjenesten "heldigvis kunne høres på P1." Resten af de negative reaktioner (16) fordeles sig med én reaktion hver til 16 forskellige programmer.

I de positive reaktioner omkring indholdet i sendefladen roses medierne for gode programmer, og mediebrugerne udtrykker ved samme lejlighed ønske om flere af den slags "gode udsendelser:"

"Det var en meget god udsendelse, hvor deres kristne tro kom meget tydelig frem. Tak for det, vi ser gerne mere af den slags."

Reaktion på Et lyst sind, DR1, 08.06.2015

Andre takker blot for allerede eksisterende udsendelser, som denne reaktion på Religionsrapport på P1:

"I Religionsrapporten om at få tid til stilhed. Vigtig pointe. Tak til P1 for taleradio med indhold der rummer livsværdier. Og specielt for mit vedkommende: Kristne værdier. Jeg hører både Religionsrapporten og Mennesker og tro søndag morgen med stor interesse."

Reaktion på Religionsrapport, P1, 04.01.2015

Værter

Kategorien Værter ligger med sine 19 reaktioner nummer fire på listen over dét emne, der har fået flest til at sende en kommentar til KLF sidste år. Reaktionerne i kategorien er meget forskellige, og der reageres både på radio- og tv-værter, dog primært tv-værter. Nogle skriver for eksempel, at DR's Clement Kjærsgaard er grov, at han snakker for meget og i munden på dem, han interviewer. Andre reaktioner handler blot om, at mediebrugeren ikke kan lide en vært, for eksempel Thomas Blachmann (som andre dog er glade for), og nogle roser værterne for deres måde at være på. Her nævnes særligt Cecilie Frøkjær i Go' aften Danmark på TV 2 og Mads Steffensen i DR1-programmet Her er dit liv. Et par eksempler på reaktioner i kategorien Værter:

"De taler alt for meget i munden på hinanden. Studieværten mister lidt kontrollen og et par deltagere siger han stiller forkerte spørgsmål. De kommer altså ikke nok i dybden."

Reaktion på Presseløgen, TV 2 News, 17.05.2015

"Jeg var positiv overrasket over hvordan Blachmann brød mure ned på en god måde."

Reaktion på Luk mig ind – det er Blachmann på DR 1, 20.04.2015

Værterne får samlet set ros i 11 reaktioner og ris i otte reaktioner.

Politik

2015 var et politisk år. Der var dels valg til Folketinget, dels en EU-afstemning om retsforbeholdet i december måned. Gennemgangen af reaktionerne i kategorien Politik afslører, at denne kategori formentlig slet ikke havde eksisteret, hvis ikke det var for de to valgbehandlinger i løbet af året. Mediernes dækning af både Folketingsvalget og EU-afstemningen har således fået et par mediebrugere til at reagere, nogle med ros til medierne, andre med ris. Den politiske dækning har samlet set fået ni til at reagere, heraf fire positivt og fem negativt. Først et eksempel på ros:

"Rigtig god debat. Den bedste jeg kan mindes, hvor tonen har været så god og respektfuld. Samtidigt er jeg meget glad for, at Kristendemokraterne også fik lov til at få taletid. Selvfølgelig ikke lige så meget som Venstre eller Socialdemokraterne, men det ville omvendt også have været uretfærdigt. Var meget positivt overrasket."

Reaktion på Folketingsvalg, 1. partilederrunde, 27.05.2015

Nogle mediebrugere er ikke tilfredse med dækningen, det gælder blandt andet denne mediebruger, som skriver:

"Der var alt for mange timer med valgkamp. Det giver politikerlede, for det er gentagelser og gentagelser. 4 dueller mellem 2 statsministerkandidater er helt tåbeligt. Det virker som om man vil prøve udholdenhed. Der var alt for meget mundhuggeri og alt for lidt seriøs valgoplysning. Pressen har en stor andel af skylden. Det er næsten som om journalisterne kører hele forløbet, skal de ikke kun være talerør."

Reaktion på valgdækningen af Folketingsvalget 18. juni, 19.06.2015

Samlet set er seks ud af ni reaktioner i kategorien en generel vurdering af den samlede valgdækning. Mediebrugerne kommenterer således ikke på de enkelte valgprogrammer eller -debatter, men på mediernes samlede dækning af især Folketingsvalget. Reaktionerne er som sagt også nærmest ligeligt fordelt mellem tilfredshed og utilfredshed, idet fire mediebrugere roser dækningen, mens fem kritiserer den.

Etik

Etik-kategorien gemmer på syv reaktioner vedrørende etiske problemstillinger i radio- og tv-programmer. Tre af reaktionerne kommenterer på DR1's Gift ved første blik sæson 3, der blev sendt i efteråret 2015. Her skrev en mediebruger for eksempel:

"Jeg synes ægteskab er en alvorlig beslutning. Jeg mener ægteskab er livsvarig og skal ikke bruges som underholdning. Det er uetisk. Ægteskab er en gave til mennesker for at leve et liv i fællesskab med et andet menneske."

Reaktion på Gift ved første blik, DR1, 17.11.2015

Udover Gift ved første blik-reaktionerne giver to mediebrugere kritik til Videnskabsmagasinet på DR 3, herunder afsnittet med undertitlen "Sprøjteorgasmens gåde." Der er også en mediebruger, der kritiserer Radio 100 for at tillade reklamer for utroskabssiden Victoria Milan, og slutteligt handler én reaktion om dækningen af terroranslaget i København i februar måned sidste år.

Sendetidspunkt

Til kategorien Sendetidspunkt er tilføjet reaktioner omkring, ja, sendetidspunkter. Alle seks reaktioner i kategorien er negative, og handler primært om, at nogle programmer sendes for tidligt i forhold til, at indholdet er upassende for børn, for eksempel som udtrykt i denne reaktion:

"Broen er alt for uhyggelig til at sende på så tidligt et tidspunkt. Af hensyn til børn og unge burde programmet i det mindste ikke sendes før tidligst 21 eller 22. Tænk på det ansvar i har som public service-kanal også over for børn og unge."

Reaktion på Broen, DR 1, 11.10.2015

Opsamling

Mediebrugerorganisationen KLF, Kirke & Medier lancerede i oktober 2014 en ny app. Formålet med app'en er at gøre det nemmere for mediebrugerne at reagere på det, de ser og hører i radioen, på tv og på internettet. App'en er én ud af tre muligheder for at sende en reaktion til KLF. Man kan også udfylde et elektronisk reaktionskort på klff.dk eller et fysisk reaktionskort, som kan rekvireres ved henvendelse til KLF's landskontor. Mediebrugerne sendte i alt 432 reaktioner fordelt på omkring 190 forskellige radio- og tv-programmer til KLF i 2015. Reaktionsrapport 2015 har gennemgået, kategoriseret og beskrevet disse reaktioner.

Den langt overvejende del af reaktionerne behandler programmer på enten DR eller TV 2's kanaler, herunder også radiokanaler. Det program, der samlet set har fået flest reaktioner, er tv-gudstjenesten på DR K. Programmet har fået 99 reaktioner ud af 432. Årsagen til de mange reaktioner er primært en programændring først på året, hvor udsendelsen blev forkortet med 15 minutter og gudstjenesten blev gennemført uden en menighed. Det var der mange, der var utilfredse med, og det afspejler sig i de reaktioner, KLF har modtaget.

Nummer to på listen over programmer, flest mediebrugere har reageret på sidste år, er dokumentaren Et lyst sind, der blev vist på DR1 i sommeren 2015. Den har fået 22 reaktioner, som alle er po-

sitive. Fire af de seks reaktioner i kategorien handler netop om 3. sæson af den dansk-svenske krimiserie Broen, der rullede hen over skærmen på DR1 i efteråret 2015. De mediebrugere, der har sendt en reaktion omkring Broen kritiserer alle, at serien blev sendt søndag aften kl. 20.00. Ifølge kritikerne er det for tidligt på aftenen til en "alt for voldsom (serie) for mindreårige børn, så tidspunktet er ikke godt," som en mediebruger skriver i sin reaktion. De resterende to reaktioner i kategorien fordeler sig på DR-dokumentaren Bonnie og de tusinde mænd, om den prostituerede Bonnie og dramaserien Mord uden grænser, der blev sendt på DR1 i foråret 2015.

sitive. Herefter følger TV2-programserien Størst med 13 reaktioner, radiogudstjenesten på P1 med 13 reaktioner og Morgenandagten på P2 med 10 reaktioner. De resterende 275 reaktioner er fordelt på cirka 185 forskellige radio- og tv-programmer. Se appendix for oversigt over alle programmer.

Ved indsendelsen af en reaktion skal mediebrugerne angive, om de giver ris eller ros. Af de 432 reaktioner, der blev sendt i 2015, er der ros i 188 af dem og ris i 244. Det svarer til 57 procent ris og 43 procent ros.

I forbindelse med gennemgangen af reaktionerne har KLF ind delt dem i 13 forskellige kategorier, som mere overordnet set siger noget om, hvilket tema eller emne, mediebrugerne har været optaget af i 2015. De 13 kategorier er: Programindhold, Sprog, Sendeflade, Værter, Politik, Etik, Sendetidspunkt, Lydkvalitet, Kommentatorer, Faktuelle Fejl, Undertekster, Sport og Tekniske Problemer. Programindhold, Sprog og Sendeflade er de tre temaer, der har fået flest mediebrugere til at reagere. 233 af de 432 reaktioner handler om programindhold, 92 reagerer på sproget i radioen og på tv, og 58 reaktioner kommenterer på sendefladens opbygning, ønsker til ændringer og lignende.

En af de kategorier, KLF har set på med stor interesse, er Sprog. Kategorien udmærker sig blandt andet ved, at den har et tydeligt

emne, nemlig sproget i medierne, modsat kategorier som Programindhold og Sendeflade, der begge har et temmeligt bredt indhold. Derfor vil de naturligt også indeholde reaktioner, hvis indhold kan variere meget fra hinanden.

Men kategorien Sprog er også interessant, fordi den har en relativ stor mængde negative reaktioner i forhold til positive. Af de 92 reaktioner, der handler om sproget, er de 80 kritiske i forhold til sprogbruget i radioen og på tv. Kun 12 reaktioner skriver positivt om sproget. Det er især brugen af bandeord, særligt i de familievenlige udsendelser som TV 2-programserien Størst, X Factor og MGP, der får mediebrugerne til at reagere. Dette er særligt tydeligt i de reaktioner, der omhandler TV 2-serien Størst, hvor mange skriver, at de synes, det er en rigtig god udsendelse, men at der bliver brugt et alt for voldsomt sprog. Her er der med andre ord et område, som særligt DR og TV 2 med fordel kan arbejde på at forbedre.

På det overordnede plan kan det konkluderes, at 2015 stod i

sprogets og tv-gudstjenestens tegn – i hvert fald for de mediebrugere, der tog sig tid til at sende en reaktion til KLF. At det netop er sproget og tv-gudstjenesten, der trak det største antal reaktioner, overrasker ikke stort. Særligt ikke, når 313 ud af 432 reaktioner kommer fra KLF's egne medlemmer. Dels er tv-gudstjenesten på DR K kernestof for KLF, og de mange reaktioner bærer tydeligt præg af utilfredsheden med de ændringer, DR foretog i udsendelsen først på året. Omvendt oplevede KLF en bølge af positive reaktioner på tv-gudstjenesten, da ændringerne blev tilbageført.

I forhold til de mange reaktioner på sproget skal det tilføjes, at KLF siden oktober 2014 har haft fokus på sproget i medierne. Blandt andet havde første udgave af KLF's medlemsmagasin i 2015 et tema om netop sproget i medierne, ligesom der i andre sammenhænge løbende har været fokus på det fra mediebrugerorganisationens side, for eksempel i form af læserbreve.

Fremtidens reaktioner

Reaktionsrapport 2015 er den første rapport i KLF, Kirke & Mediers 90 år lange historie, der kategoriserer og behandler de reaktioner, mediebrugerorganisationen har modtaget. Det er forventningen, at Reaktionsrapport 2015 blot er den første i rækken af årlige reaktions-rapporter, der vil have til formål at beskrive de reaktioner, KLF modtager.

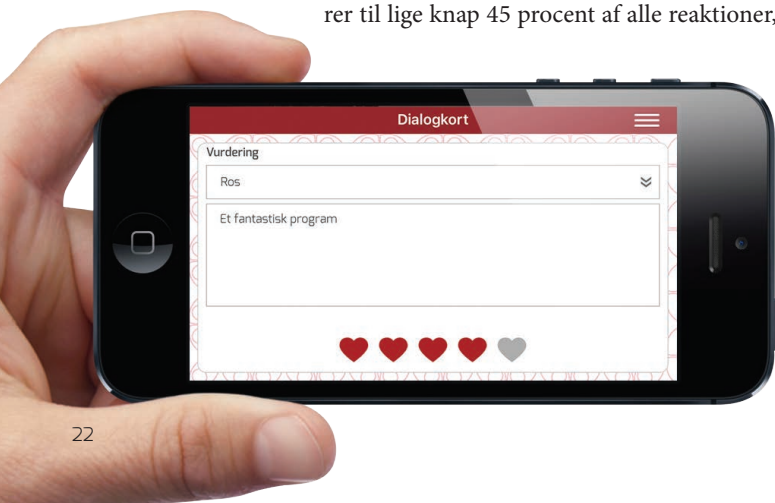
Opfordringen til lytterne og seerne om at reagere har altid været en stor del af KLF's arbejde, og det kan derfor undre, at en rapport som denne først kommer nu. Omvendt er det med årene blevet nemmere og nemmere at behandle større mængder data, og med udgivelsen af KLF's egen app har der internt i KLF været et ønske om at se, hvor stor en udbredelse, den har fået.

Der har ikke været nogle målsætninger for udbredelsen af app'en, så det er svært at sige meget om netop det. Det kan dog konstateres, at 193 af de 432 reaktioner, KLF modtog i 2015 er indkommet via Android- og iOS-systemer, altså via app'en. Det svarer til lige knap 45 procent af alle reaktioner,

hvilket må vurderes positivt, app'ens korte levetid taget i betragtning. Der er dog et ønske fra KLF om, at det samlede antal reaktioner øges, gerne samtidig med en videre udbredelse af app'en.

Når man søsætter et projekt som dette – Reaktionsrapport 2015 – kan det være svært på forhånd at forudse, hvilke oplysninger, man kan få brug for. I forbindelse med arbejdet med denne rapport, er der data, som kunne have været interessant at se nærmere på. Det er for eksempel ikke helt tydeligt, hvor mange af dem, der har sendt en reaktion, der ikke er medlemmer af KLF, ligesom man også kan overveje at bede mediebrugeren om selv at definere, hvilken kategori, der reageres indenfor, for eksempel Sprog, Etik og Programindhold. Omvendt vil dette være en svær øvelse, da man ikke på forhånd kan forudse, hvad et medieår bringer. Det er derfor ikke muligt på forhånd at definere nogle fastlåste kategorier, som mediebrugerne skal placere deres reaktioner indenfor. Det vil samtidig øge risikoen for, at mediebrugerne føler sig forpligtede til at holde sig inden for den kategori, de har valgt, selvom de måske har andet at sige om en udsendelse også.

Med disse overvejelser in mente vil der ikke blive lavet kategorier forud for Reaktionsrapport 2016. Til gengæld bliver det i indværende år interessant at følge, om der dukker nye kategorier op, om andre forsvinder og ikke mindst, hvordan fordelingen af ris og ros ser ud i 2016. Det ville eksempelvis være positivt, om sproget i medierne ikke fik lige så meget kritik med på vejen, som det har været tilfældet i 2015.

Appendix

Nedenfor ses en samlet oversigt over de cirka 190 programmer, KLF modtog reaktioner på i 2015. Programmerne er listet op efter, hvor mange reaktioner, de har fået.

Antal	Program				
99	Tv-gudstjeneste DR Kirken	1	P4 Weekend	1	Der er et syndigt land
22	Et lyst sind	1	Bonnie og de tusinde mænd	1	Radio24syv
13	Størst	1	DR2 nyheder	1	Julemusik fra skagen
13	Radiogudstjeneste	1	Gandhi	1	Reklame
10	Morgenandagten	1	Skat eller skrammel	1	Julen tur-retur
7	Danmark synger julen ind	1	Alene hjemme	1	Reklamer/ Rytteriet
6	Go aften Danmark	1	Stepmom	1	Juleshow
6	Gift ved første blik	1	Gift ved første blik	1	Rita
5	Broen	1	Tv2 nyhederne	1	Juleønsket
5	Luk mig ind - det er Blachman	1	Gift ved første øjeblik	1	sex Lai og Mie.
5	Dagens sang	1	Ukendt program- Bent Fabricius Bjerre 90 år	1	70 året for Danmarks befrielse
5	Før søndagen	1	Deadline	1	Sku du spørge fra nogen
5	Rundt på gulvet	1	Aftenshowet	1	Klædt af
5	X Factor	1	Giro 413	1	Smid tøjet
4	Søstre af det dyrebare blod	1	Musik til foråret	1	Her er dit liv
4	Aftenshowet	1	Giro 413 og Dk-mester	1	Sommergæsterne
4	MGP	1	Norskov	1	5 skarpe om Jesus
4	Danmark har talent	1	Glintberg på kanten - om folkekirken	1	Sproget i børneudsendelser
4	Vidunderbørn	1	Onkel Rejes Julefis	1	Krasnik og ytringsfriheden
3	Hvem vil være millionær?	1	Alletiders Juleshow	1	Arvingerne
3	Religionsrapport	1	Pigekoret/dagens sang	1	Kultursøndag - anden del
3	Natholdet	1	Go aften Danmark/Aftenshowet	1	Dyrebørn i sneen
3	Nytårgudstjeneste	1	Price inviterer Steffen Kretz	1	Kurs mod fjerne kyster
3	Folketingets åbning	1	Grimt sprog i børne/ungdomsserie på Ultra	1	Tidsrejsen
3	Luk mig ind - det er Blachmann	1	Reklame spot	1	Baronessen fra Benzintanken
3	Kender du typen	1	Guld på Godset	1	TV 2 Nyhederne
3	Laika	1	Arabiske stemmer	1	Bispevielse - Viborg
2	Søren Ryge	1	Hausgaard & Vers	1	TV2's juleshow
2	Nyheder	1	Smagen af juleeventyr - grantræet	1	VM kvindehåndbold ottendelsfinale Danmark - Sverige
2	videnskabsmagasinet	1	Her er dit liv	1	TV-Quizen
2	Den danske sang	1	DRs store juleshow	1	White noise
2	Radioavisen	1	Historien om de fattige	1	Dansk Melodi grandprix
2	Død over Downs	1	Søndagsavisen	1	X Factor.
2	Valgkamp	1	Historiequizen De kongelige stalde og slotte	1	Ukendt program - Besøg hos muslimerne i Aabenraa
2	Bonderøven	1	Tobias bager juleeventyr	1	Årets Reumert
2	Mord uden grænser	1	Hurra for Grundloven - 100 året for kvindernes stemmeret	1	Under Hammeren
2	Gintberg på kanten	1	Tv-avisen - 2 dræbte	1	Backstage (serien)
2	Pornoquizen	1	Debatten	1	Valg 2015 på Tv2 partilederdebat
2	Hvem var det nu, vi var?	1	Ukendt program - Bent Fabricius Bjerre	1	Advokaternes tag selv bord
2	Sporløs	1	Danmarks indsamlingen	1	Egnsretter, Brødrene Price
2	Bonnie og de tusinde mænd	1	Valg	1	Livets opskrift
2	Ukendt program	1	I hus til halsen	1	Vi elsker biler
2	Indefra	1	Valg-programmer	1	Anders Agger
2	Vi ses hos Clement	1	Imellem to uds.	1	Father Brown
2	Julekoncert	1	Film	1	Børnenes Hemmelige verden
2	Julekoncert	1	Den fantastiske planet	1	Café Hack
2	Vild med dans	1	Apropos	1	Brødremenigheden
1	DR 2 om retsforbeholdet	1	Informative	1	Vores mødre, vores fædre
1	Smørhullet i osteklokken	1	Mærket af forsvaret	1	Bibelhistorie
1	DR din stemme	1	Jagten	1	Wiki-værkstedet
1	Find Stein Baggers penge	1	Copenhagen Operafestival	1	LIGA
1	Ugens gæst: ung missionær i Tanzania	1	Jeppesens Bibelskole	1	Året der gik 2015
1	Flying superkids	1	DR 90 års kavalade	1	Lige nu vi ses hos clement.
1	Når skilsmislen bliver beskidt	1	Julefrokosten	1	Bandeord
1	Fodboldkamp, Danmark-Polen	1	Onkel Reje sørøversjov	1	Lille nørd
1	Crocodile dundee 2	1	Julehilsen til Søens folk	1	Radioværter
1	De sidste danskere i Helmand	1	P4 formiddag	1	Linie skow
1	90 år der gik	1	Julekalender - Tidsrejsen	1	Live fra Bremen all star
1	Folketingsvalg 1. partilederrunde	1	Pharaos Cigar	1	Bispevielse - Viborg
1	Valgdækning	1	Julekalender fra KLF	1	Lanceringen af næste program
1	Folketingsvalg 2015: Ikke nogen specifik udsendelse	1	Pigekorets julekoncert	1	Landmand søger kærlighed
1	Nana	1	Den store bagedyst	1	Knæk cancer
1	Folketingsvalg Alle valg udsendelser	1	Presseløgen	1	Kongerigetets klogeste
432	Reaktioner i alt				

Reaktionsrapport 2015 er udarbejdet og udgivet af mediebrugerorganisationen KLF, Kirke & Medier. Rapporten præsenterer de reaktioner, KLF, Kirke & Medier modtog fra mediebrugerne i 2015 og sætter fokus på reaktionernes overordnede temaer.

Som mediebruger kan du også sende en reaktion på det, du ser og hører i medierne. Der er tre forskellige måder at sende en reaktion på:

Du kan hente vores app i App Store eller på Google Play. Søg på KLF.

Du kan gå ind på klf.dk og sende en reaktion via formularen "Det gule reaktionskort."

Du kan henvende dig til landskontoret og få tilsendt gule reaktionskort, som du kan udfylde og portofrit sende retur til KLF.

Hvis du vil vide mere om KLF, Kirke & Mediers arbejde, er du velkommen til at kontakte os:

KLF, Kirke & Medier
Korskærvej 25
7000 Fredericia
Telefon 86 62 74 66
Mail info@klf.dk
www.klf.dk

KLF
Kirke & Medier